

Нормативно-правова база у сфері правового регулювання містобудівної діяльності

- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»,
- Закон України «Про будівельні норми»,
- Закон України «Про архітектурну діяльність»,
- Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»,
- Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю України».

До містобудівної групи будівельних норм відноситься:

- ДБН є В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» якій є основоположним. У цьому документі містяться вимоги до проектування та реконструкції цивільних (житлових та громадських) будинків і споруд. У ньому наводяться вимоги до облаштування земельних ділянок, де враховуються різні види тактильних засобів на пішохідних шляхах; облаштування автостоянок; спорудження сходів і пандусів, світлової та звукової інформуючої сигналізації ліфтів та підйомників; вимоги до світлової застосування опоряджувальних матеріалів для організації шляхів евакуації та пожежонебезпечних зон. Крім того, у ДБН враховано вимоги до проектування санітарно-гігієнічних приміщень для індивідуального користування в житлових та громадських будинках, визначено їх розміри та геометричні параметри зон, якими користуються особи з інвалідністю, запропоновані зразки індивідуальних шаф для зберігання одягу осіб з інвалідністю, що користуються кріслом-коляскою, у роздягальнях спортзалів; наведені вимоги щодо пожежної безпеки; до організації місць для людей, які переміщуються за допомогою інвалідних колясок та осіб з порушенням органів слуху в культурно-видовищних закладах; до систем індивідуального прослуховування в аудиторіях та лекційних залах; до розміщення, площі та організації робочих місць та робочих зон МГН.
- ДБН 360-92 «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень», де сформульовано вимоги щодо забудови місць проживання МГН, обладнання місць працездатних осіб з інвалідністю на території сіл і селищ, до розрахункових параметрів вулиць і доріг міст (доріжки для проїзду інвалідних колясок, ширина пішохідних доріжок тощо), до спеціальної розмітки автотранспортних засобів для МГН.
- У ДБН В.2.2-9-2009 «Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення» сформульовано вимоги до вузлів та комунікацій, спеціальних ліфтів і підйомників, безпеки експлуатації будинків, шляхів евакуації, до параметрів зон, просторів та елементів будинків і приміщень
- ДБН В.2.3-4-2000 «Споруди транспорту. Автомобільні дороги», де сформульовано вимоги до забезпечення можливості руху по пішохідних доріжках інвалідних колясок.

- ДБН В.2.3-5-2001 «Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів», у яких подаються вимоги до обладнання пішохідних доріжок і тротуарів для руху МГН, а також пішохідних переходів.
- У ДБН В.2.2-10-2001 «Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я». У всіх розділах цього документа містяться вимоги до забезпечення доступності для МГН.
- ДБН В.2.2-13-2003 «Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди» містять вимоги до забезпечення доступності для МГН доступності земельних ділянок відкритих спортивних споруд, місць для глядачів. Наведено необхідні параметри зон, просторів та елементів будинків, споруд і приміщень для МГН. Визначено розміри одночасної пропускної спроможності, наведено розміри площ роздягалень басейнів, залів, відкритих споруд для осіб з інвалідністю різних груп, а також перелік і розміри площ приміщень медико-відновлювальних центрів.
- ДБН В.2.2-15-2005 «Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення» містять вимоги щодо архітектурно-планувальних та конструктивних рішень житлових будинків за умови організації безбар'єрного архітектурного середовища, а також до облаштування спеціалізованого житла МГН та ліфтів.
- ДБН В.2.2-16-2006 «Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади» зазначено вимоги до організації автостоянок, об'ємно-планувальних рішень будинків і приміщень кінотеатрів, клубів, центрів дозвілля, театрів з урахуванням потреб осіб з інвалідністю.
- ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення», у яких містяться вимоги до будинків і споруд спеціалізованих закладів: будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, психоневрологічних інтернатів, пансіонатів для ветеранів війни і праці; територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, центрів реінтеграції бездомних громадян, соціальної адаптації осіб, звільнених із місць позбавлення волі, будинків нічного перебування та соціальних готелів, призначених для тимчасового притулку дорослих бездомних громадян із урахуванням створення безбар'єрного середовища. 2012 року набуло чинності доповнення до цих ДБН щодо формування реабілітаційних закладів для осіб з розумовою відсталістю.
- У ДБН 363-92 «Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України» наводяться вимоги щодо розміщення будинків на земельних ділянках та архітектурно-планувальної організації спеціалізованих житлових будинків.
- ДБН В.2.2-23:2009 «Будинки і споруди. Підприємства торгівлі», які містять вимоги щодо облаштування ліфтів та підйомників для осіб з інвалідністю, а також вимоги щодо доступності для МГН.
- У ДБН В.2.2-24:2009 «Будинки і споруди. Проектування висотних житлових і громадських будинків» сформульовано вимоги до об'ємно-планувального рішення, поповерхового розміщення приміщень з постійним перебуванням МГН та осіб з інвалідністю.
- У ДБН В.2.2-25:2009 «Будинки і споруди. Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)» визначено вимоги щодо об'ємно-

планувальних рішень розміщення будинків підприємств харчування, забезпечення доступності до них осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

- У ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» містяться вимоги до забудови земельної ділянки, об'ємно-планувальних рішень будинків судів та їх окремих елементів, приміщень судових засідань та ін.
- У ДБН В.2.2-28:2010 «Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення» сформульовані вимоги до облаштування: підприємств, на яких передбачається можливість використання праці осіб з інвалідністю; об'ємно-планувальних рішень адміністративних та побутових приміщень для працюючих осіб з інвалідністю; відкритих автостоянок і критих гаражів; ліфтів та піднімальних платформ.
- У ДБН В.2.3-7-2010 «Споруди транспорту. Метрополітени» подано вимоги щодо забезпечення пропускнуї та провізної здатності станцій мілкового закладення; планування підземних вестибюлів; розміщення смуг на краях посадкової платформи станції; застосування світлових показників або символів; організації підвуличних підземних переходів, які є входами (виходами) у підземний вестибюль станцій метрополітену та ін.
- У ДБН В.2.2-ЦЗН-2004 «Будинки і споруди. Центри зайнятості населення базового рівня» подаються вимоги до об'ємно-планувальних та конструктивних рішень центрів зайнятості з урахуванням обслуговування МГН.
- 2012 року було внесено доповнення до ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів». Воно стосувалося вимог щодо забезпечення умов для організації інклюзивного навчання дітей з особливими потребами/інвалідністю у загальноосвітніх школах, встановлювало загальні положення щодо проектування загальноосвітніх шкіл з організацією інклюзивного навчання, застосування спеціальних пристроїв тощо.
- У ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 «Будинки і споруди. Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху» подано вимоги щодо проектування та реконструкції житлових та громадських будинків і споруд з забезпеченням до них доступності осіб з Канадсько-український проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» порушеннями зору, а також вимоги до інформаційного та інженерного обладнання приміщень для осіб з порушеннями слуху. Вперше подаються настанови стосовно технічних вимог до застосування тактильних наземних та підлогових показників у будинках і спорудах цивільного призначення для осіб з вадами зору.